

ادامه از صفحه ۶

پشت صحنه مناظره‌ها

... ما فتوا داریم در این خصوص که حرام است اما ایشان دارند پوست خربزه زیر پای ما می‌اندازد، بعد هم می‌گویند اگر کشور در این زمینه به مشکل خورد، اشکال ندارد و مهم این است که کرامت داشته باشیم! من مطمئن هستم این آدم با سرویس‌های جاسوسی ارتباط دارد. بعد هم تصویری از ضد انقلاب دیدم که از رنگ بنفش استفاده کرده بودند که بگویند ما با طرفداران روحانی متحد هستیم. اینها دوست دارند کسانی رای بیاورند که احتمال برخورد با ترامپ را داشته باشند و مملکت را به جنگ بکشانند. ان‌شاءالله که دولت روحانی ادامه داشته باشد.

۱۲ بعد از کاندیدا شدن، وزیرشکاران از شما حمایت کردند؟

استقبال کردند و به من هم رنگ می‌زنند ولی گفتم هر کاری خواستید خودتان بکنید. سال ۸۰ که نامزد شدم، یکی از همکاران به من گفت ما در سازمان تربیت‌بدنی ۶۰۰ دفتر در ایران داریم. اگر اجازه بدهید ما همه اینها را برای شما فعال کنیم. ما هم راحت می‌توانستیم آنها را تغذیه کنیم؛ فقط کافی بود هر کدام از آنها ۵۰ عکس از من را بزنند، مردم هم می‌دیدند و رای می‌دادند. از این روش‌ها می‌توانستم استفاده کنم اما گفتم این سوءاستفاده از موقعیت خودم است و مخالفت کردم.

۱۲ بعد از تأیید صلاحیت شما، تکه‌ای از فیلمی در شبکه‌های مجازی پخش شد که در آن بازی کرده‌اید.

بله، فیلم «جنگ اطهر» به کارگردانی محمدرعلی نجفی است که در سال ۵۶ ساخته شده است. من قبل از انقلاب از حسینیۀ ارشاد شروع کردم و کارهای فرهنگی می‌کردیم. دو فیلم هم بازی کردم که یکی از آنها نمی‌دانم چرا نابود شده است.

۱۲ اسم آن چه بود؟

فکر کنم «والفجر» بود که آن را هم آقای نجفی ساخته بودند. در فیلم جنگ اطهر با آقای فرامرز قریبيان هم‌بازی بودم که در سینما و تلویزیون هم نمایش داده شد.

۱۲ چرا بازیگری را ادامه ندادید؟

من بازیگری بلد نیستم و استعدادم در این زمینه خیلی کم است. البته آن موقع در کنار بازیگری کارهای صنعتی هم انجام می‌دادم. بعد از انقلاب هم به صداوسیما آمدم و بعد هم وارد کارهای دیگر شدم.

۱۲ در مناظره‌ها هم چند بار شعر خواندید.

شعر و هنر ابزار خیلی خوبی است. مثلاً سعدی یک مطلب بزرگ را در یک بیت کوچک می‌گوید. من یک کتاب خاطرات نوشتم و برای هر جای آن شعری انتخاب کرده‌ام. شاعر نیستم ولی شعر را دوست دارم. شعر «مل‌ک‌های خندا نیم» را هم که در مناظره سوم خواندم در کتاب مدرسه ما بود. اتفاقاً در ضمیمه «دورچرخه» روزنامه همشهری هم این شعر را دیدم و گفتم این همان چیزی است که در مناظرات راجع به آن حرف می‌زنم. به رئیس دفترم گفتم با صداوسیما تماس بگیر و بگو می‌خواهم در یکی از برنامه‌ها نواهم را بیاورم که این شعر را بخواند که موافقت نکردند. دیدم بهترین زمان است که حرف‌های خود را با این شعر کودکانه بهتر به مخاطبان برسانم که بچه‌ها هم که این برنامه را نگاه می‌کنند آن را بفهمند که اتفاقاً گفتند چقدر فضای خوبی ایجاد شد.

۱۲ شما زمانی که رئیس سازمان تربیت‌بدنی بودید تیم فوتبال ایران به جام جهانی فرانسه صعود کرد که خاطرات آن را نوشته‌ید. قصد نوشتن خاطرات مناظره‌ها را ندارید؟

اتفاقاً قصد این را هم دارم مطالبی که آنجا مطرح کردم را دوباره به این صورت نشر بدهیم. الان هم مجموعه مقالاتم که ۱۸۰ مقاله درباره اقتصاد و ورزش که بیشتر آنها در «شرق» هم منتشر شده همچنین سرمقاله‌های من در مجله «سنگر صنعت» زیر چاپ است.

۱۲ سال ۸۰ که نامزد شدید، آقای خاتمی هم برای دور دوم ریاست‌جمهوری خود کاندیدا شده بود، اسمال هم برای آقای روحانی این چنین موقعیتی است، فکر نمی‌کنید نامزدشدن در این دوره‌ها ریسک بزرگی است؟ چون معمولاً نمایل به رئیس‌جمهور مستقر بیشتر است.

نه، اتفاقاً آن زمان به آقای خاتمی گفتم می‌خواهم نامزد شوم که ایشان هم موافقت کرد. در آن انتخابات آقای شخصانی هم از اعضای دولت بودند که نامزد شدند. من جدی کاندیدا شده بودم نه برای تفریح اما اصلاً اشکالی ندارد هم دوست باشیم هم رقیب. ما در سازمان تربیت‌بدنی که بودیم یک شعار داشتیم که آدم باید رقیب خود را دوست داشته باشد. در مسابقه دوی ۲۰۰ متر که نمی‌شود به‌تنهایی و بدون رقیب قهرمان شد، مردم برای یک نفر دست نمی‌زنند.

۱۲ این دوره که به آقای روحانی رای می‌دهید، سال ۸۰ هم به آقای خاتمی رای دادید؟

سال ۸۰ به خود رای دادم ولی آقای خاتمی گفت به تو رای دادم، در تلویزیون هم گفت. ما با هم رای دادیم بعد از رأی‌گیری از ما مصاحبه کردند که من گفتم به خودم رای دادم. از آقای خاتمی که پرسیدند، گفت به آقای هاشمی‌طبا رای دادم.

شرق: سال ۹۲، تورم و مذاکرات هسته‌ای که بی‌پایان به‌نظر می‌آمد، موضوعات داغ مناظره‌ها و تبلیغات انتخاباتی بود؛ اما این روزها کمتر به این موضوع‌ها اقبال می‌شود. تورم مهارشده و سیاست خارجی بهبودیافته در این چهار سال، موجب شده کاندیداها کمتر درباره این موضوع‌ها نگران و دل‌مشغول باشند. اگرچه مناظره‌ها در موضوعات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی دسته‌بندی شده؛ اما عمدتاً نامزدهای رقیب حسن روحانی به جای پاسخ مشخص، دغدغه‌های خود را طرح و اتهاماتی بدون ارائه سند طرح می‌کردند.

در مناظره‌ها، سوآلات مجری در حوزه سیاست خارجی عمدتاً به بحث «برجام» محدود شد؛ ولی برخی از شش کاندیدا که اکنون با انصراف قالیباف و جهانگیری، چهار نفر شده‌اند، در هنگام صحبت درباره موضوع‌های دیگر نیز گریزی به برجام زده و موضعی علیه این توافق اتخاذ می‌کردند؛ اغلب هم به بهانه نقد عملکرد دولت روحانی، این در حالی است که اغلب کاندیداها درباره موضوعات مختلف برنامه ویژه‌ای اعلام نکردند و برنامه خود را تنها به این موکول می‌کردند که کارشناسان حاضر در ستادهایشان، روی این موضوع‌ها کار کرده‌اند. سیاست خارجی هم از این قاعده مستثنا نبود و برنامه مشخصی در این حوزه از کاندیدا‌های رقیب روحانی نمی‌توان دید. بررسی برخی اظهارات آنها می‌تواند نشان دهد هر کدام در سیاست خارجی چه

استراتژی را دنبال می‌کنند؛ اگرچه در این بین، استراتژی حسن روحانی و اسحاق جهانگیری در حوزه سیاست خارجی به دلیل عملکردشان در دولت یازدهم مشخص است و از اظهاراتشان هم پیداست که همین سیاست را ادامه خواهند داد؛ سیاست تعامل با دنیا و توجه به همه کشورها، هم کشورهای بزرگ و هم کشورهای کوچک و پرهیز از تنش‌زایی و ایجاد بحران در رابطه با همسایگان و کشورهای تأثیرگذار منطقه. بدیهی است که این دو کاندیدا برای برجام چگونه عمل می‌کنند و این برنامه را تا زمانی‌که طرف مقابل به تعهداتش وفادار مانده باشد، ادامه می‌دهند.

ابراهیم رئیسی، کاندیدایی است که می‌گوید باید با کشورهای عربی و همسایگان ارتباط خوبی برقرار کرد؛ اگرچه این کلیتی در عرصه دیپلماسی است، اما نمی‌توان واکنش طرف مقابل را پیش‌بینی کرد. همان‌طور که سال ۹۲ حسن روحانی بعد از اعلام پیروزی و پیش از ورود به پاستور، در اولین نشست خبری‌اش از بهبود رابطه با عربستان سخن گفت؛ اما این پیام به‌درستی در این کشور بزرگ و تأثیرگذار عربی، دریافت نشد؛ زیرا حوادث داخلی کشور عربستان نیز در این وضعیت تأثیرگذار بود. رئیسی در یکی از اعلام موضع‌هایش، چنین سیاستی را اعلام کرد: «کشورهای جهان فقط شامل چند کشور نمی‌شوند، کشورهایی در حوزه آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا و اروپای شرقی وجود دارند». این سیاست غریب نیست؛ هشت

دیپلماسی

نگاهی به رویکرد رقیبان روحانی در سیاست خارجی

دود انتقام سیاسی در چشم دیپلماسی

سال دولت احمدی‌نژاد با سیاستی مشابه این گذشت. تمرکز بر کشورهای آفریقایی و کوچک جهان که منجر به هبه اموال و پول ایران شد. رئیسی در اظهارنظری به تلویح، دیپلماسی دولت روحانی را «نگاه ملتسمانه» توصیف کرده بود که با واکنش محمد جواد ظریف و روحانی مواجه شد.

در بچپوحه انتخابات، یک ملاقات خارجی ابراهیم رئیسی خبرساز شد و آن هم دیدار او با نماینده تام‌الاختیار پوتین بود، اگرچه بعدها اعلام شد که رستم مینیخانوف، نماینده ویژه ولادیمیر پوتین در امور ادیان مذهبی و رئیس‌جمهور تاتارستان است. این دیدار حاشیه‌هایی در پی داشت و ستاد او توضیح داد که به درخواست استانداری انجام گرفته است.

در سابقه ذهنی ایرانیان، دیدار یکی از اصولگرایان با نیک براون، مدیرکل وقت وزارت خارجه انگلیس قبل از انتخابات ۷۶ از یاد نرفته. این دیدار در شکست نامزد اصولگرایان در این انتخابات تأثیرگذار بود.

رئیسی در یکی از اظهارات خود از قاسم سلیمانی یاد کرد و نشان داد در صورت پیروزی در انتخابات، استراتژی موجود در منطقه را ادامه می‌دهد. حضور برخی چهره‌ها در ستاد رئیسی، نشان می‌دهد در سیاست خارجی اگر استراتژی مشابه احمدی‌نژاد را دنبال نکند، سیاست سعید جلیلی را ادامه می‌دهد. جلیلی، مذاکره‌کننده بیانیه‌خوان سابق، فریدون عباسی، رئیس

انرژی اتمی دوران احمدی‌نژاد و علی باقری، معاون جلیلی در مذاکرات، در ستاد رئیسی حضور دارند.

محمدباقر قالیباف گزینه تامل برانگیز دیگری در بین کاندیداها بود که در عرصه سیاست خارجی مدعی دنبال‌کردن موضعی بود. او که از «دیپلماسی شهری» سخن می‌گفت، معتقد بود می‌توان این استراتژی را در جهان دنبال کرد. او از دیپلماسی اقتصادی هم حرف زده بود که البته در اولویت برنامه دولت یازدهم نیز بوده و سفر هیئت‌های بزرگ اقتصادی کشورهای جهان به ایران و همراهشدن تجار با وزیر خارجه در سفرهای مختلف، شاهد این ادعاست. قالیباف که تاکنون تجربه مدیریت در حوزه‌های مرتبط با دیپلماسی را نداشته، گفته بود در برنامه‌اش داشتن «وزارت امورخارجه و تجارت بین‌الملل» را دنبال می‌کند. او در بحث دیپلماسی از «شهادی مدافع حرم» هم حرف زده بود. قالیباف پیش از نفس‌گیرشدن مارا تن انتخابات، به نفع ابراهیم رئیسی انصراف داد.

اذعان همه کاندیداها به ادامه‌دادن برجام و حفظ این برنامه تازمانی‌که طرف مقابل به تعهداتش عمل کند، جزء نکات مثبت مناظره‌ها بود که در رسانه‌های خارجی نیز با استقبال مواجه شد. در ادامه، عمده مواضع کاندیدا‌های انتخاباتی در حوزه سیاست خارجی را مرور می‌کنیم.

کاندیدا	اظهار نظر
	● آدمدگی دارم در چهار سال آینده بقیه تحریم‌ها را بر دارم. ● در دولت یازدهم از روز اول از اهرم سیاست خارجه استفاده شد؛ سال‌ها بود که این اهرم کنار گذاشته شده بود و از آن به‌خوبی استفاده نمی‌شد. ● معنی برجام این است که همه تحریم‌های هسته‌ای برداشته شده؛ اگر شما می‌گویید تحریمی باقی مانده است بگویید کدام است؛ ما تحریم‌های متنوعی داریم؛ اگر امروز برجام نبود نفت ما به‌جای دو میلیون بشکه‌ای که در روز صادر می‌کنیم، امروز ۲۰۰ هزار ا بشکه می‌شد و شما این وعده‌ووعیدهایی را که به مردم می‌دهید، چطور می‌دادید؟ وعده‌های شما هیچ‌کدام برنامه و حساب‌وکتاب ندارد. ● دیدیم برای برهم‌زدن برجام چه کار کردند. روی موشک شعار نوشتند تا نتوانیم از برجام استفاده کنیم. ● اگر برجام یک توافقی است که مورد قبول است، پس چرا در خیابان‌های تهران بیلورد زدید؟ چرا این‌همه به آتهایی که در حین مذاکره بودند فحاشی کردید؟ ● در سوریه عزیزانی رفته‌اند به‌منوشار مستشار نظامی؛ تلاش کرده‌اند، شهید داده‌ایم، اگر می‌خواهیم از مسائل منطقه درست استفاده کنیم؛ باید بتوانیم در میز مذاکره حل کنیم. ● این نکته کوچکی نیست که مهم‌ترین معضل منطقه یعنی دولت سوریه الان در دنیا دارد مذاکره می‌شود، ایران، ترکیه و روسیه الان دارند بار را بر دوش می‌کشند کی بوده تا حالا؟
حسن روحانی	● با برجام مشکلی حل نشده است. ● باید به این قرارداد (برجام) وفادار بود، اگر طرف مقابل این تعهدات را نقض کند طبیعتاً راه برای ما نیز باز است که تصمیم دیگری بگیریم. ● اولویت امروز کشور مسئله اقتصادی است و باید دیپلماسی اقتصادی را در جهان دنبال کنیم. ● پاسپورت ایرانی، هویت ایرانی است و باید حفظ شود. ● ما به‌دنبال تعامل با همه کشورها غیر از رژیم غاصب و اشغالگر صهیونیستی هستیم. ● اولویت ما در سیاست خارجی ارتباط با کشورهای همسایه است... کشورهای جهان فقط شامل چند کشور نمی‌شوند. ● در مسئله منا رهبری با اقتدار آن اظهارات را گفتند و بعد از یک ساعت ورق برگشت. نگاه ملتسمانه با نگاه اقتدار متفاوت است. ● ما برای کشورهای عربی اهمیت قائل هستیم و به تعامل خوب با این کشورها فکر می‌کنیم. ● لازم است که سعودی‌ها ضمن ابراز ندامت نسبت به عملکردشان در یمن در مسائل این کشور دخالت نکنند. کشور یمن خودش تصمیم می‌گیرد و ما هم دخالتی در امور یمن نخواهیم داشت. ● از هر مذاکره که بتواند تنش را در منطقه کاهش داده و برای مردم امنیت ایجاد کند استقبال خواهیم کرد.
	● برجام در جهان ندای مظلومیت ما را به جهانیان رساند، چراکه مردم جهان فهمیدند که ما به‌دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم و به‌دنبال دانش هسته‌ای بودیم و آن را رها نخواهیم کرد. ● سیاست خارجی فقط این نیست که بگوییم ما در مذاکرات شرکت کرده‌ایم. چهار سال مذاکره کردیم؛ اما حقمان احقاق نشده است. چه کار باید کرد؟ چگونه به‌منوان نامزد ریاست‌جمهوری می‌توان حقوق ملت ایران را در چارچوب برجامی که امضا شده است و هیچ‌یک از طرف‌ها به تعهدات خود عمل نکردند، به اجرا گذاشت؟ ● اینکه با مذاکره با قطر و عراق به یک‌اندازه نفت استخراج کنیم، فرمانداری در سیاست خارجی نیست. فرمانداری درست این است که با آنها مشاوره کرده و به توافق برسیم که با سرعت کمتری منابع را استخراج کنیم تا از ذخایر نفت میاتت شود.
مصطفی میرسلیم	● باید با همه کشورهایی که به رسمیت شناخته شده‌اند تعامل داشت. ● باید از هر زه‌گویی و دشنام‌گویی و کلمات و حرکاتی که فقط دل خودمان را خنک می‌کند؛ اجتناب کنیم. ● باید با یک استراتژی صحیح که مورد تأیید نظام است تصمیمات لازم را اجرا کنیم؛ یعنی اینجا فقط دولت نیست که تصمیم می‌گیرد، بلکه نظام است که در این مورد تصمیم می‌گیرد. در این مورد ما حتما نیروهای دفاعی خود را باید به بهترین وجه تقویت کنیم، عناصر فرهنگی در کشورهای دیگر را باید تقویت کنیم و خودمان عناصرمران را مورد توجه قرار دهیم که بتوانیم بهتر عمل کنیم. ● ما همسایگانی داریم که با حفظ عزت و اقتدار خودمان باید با آنها تعامل کنیم. ● کشور‌های اطراف ما در منطقه تهدید می‌شوند. در درجه اول خود مردم آن کشور‌ها باید به آینده خود فکر و مبارزه کنند. ما نیز باید همچون گذشته از طریق کمک‌های فرهنگی و مستشاری در ارتقای توان آن برای استقامت تلاش می‌کنیم.

دغدغه‌های دیپلماتیک کاندیداها از نگاه صادق ملکی، کارشناس ارشد مسائل سیاست خارجی:

کلی‌گویی؛ مثل دانشجویان ترم اول علوم سیاسی

در نگاه کلان این‌گونه فکر نمی‌کنم، اما اگر سیاست خارجی احمدی‌نژاد در پوشش آقای رئیسی بازگردد مسلمان‌کشورهایی چون ترکیه از آن استقبال خواهند کرد؛ چون این کشور از مزایای تحریم ایران، سود زیادی برد. زنده‌شدن ارتباطات ضراب، زنجانی و اردوغان در قالبی دیگر در داخل و خارج و به‌طور مشخص برای ترکیه نقطه‌ای مطلوب است. اما چرا پیام آقای روحانی در گسترش روابط با همسایگان دریافت نشد؛ علل چندانکه دارد. برخی چون ترکیه که از مزایای حاصل از تحریم محروم شده‌اند، برایشان دشوار است که خود را با روابط جدید مبتنی بر منافع متقابل دهد. در رابطه با همسایه دیگری چون عربستان نیز روابط تهران – ریاض در بخشی تاوان حمله به سفارت را می‌دهد. اما از همه مهتر سیاست خارجی در رابطه با همسایگان، تابعی از شرایط و روابط کشور با بازیگران نظام بین‌الملل است. چون هنوز در رابطه ما با غرب چالش وجود دارد، همسایگان نیز تحت‌تأثیر این چالش، رابطه خود را با ما تنظیم می‌کنند. فارغ از آن، بازگشت ایران به نظام بین‌الملل و ارتقای موقعیت آن، خود محل نگرانی رقبایی چون عربستان و ترکیه است. البته بحث اختلافات ایران با همسایگان در بحران سوریه، عراق، یمن و... نیز خود عامل نزدیک‌نشدن همسایگان به ایران است. توجه داشته باشیم که خاورمیانه هنوز در دور رقابت و دشمنی بوده و هنوز نه‌تنها وارد دوره اعتماد و همکاری نشده بلکه از آن دور است. شاید این وضعیت از منظری برای بازیگران اصلی نظام بین‌الملل مطلوب باشد.

۱۲ اگرچه آقای قالیباف انصراف داد، به نیست مواضع دیپلماتیک او

نگاه بیرون

بازتاب انتخابات در رسانه‌های خارجی

ترجمه: **شهرام زرندار**

Associated Press **AP**

انصراف تأثیرگذار

همه نگاه‌ها به شرکت وسیع رأی‌دهندگان در انتخابات ریاست‌جمهوری دوخته شده است. از نظر تاریخی هرچه ایرانیان بیشتر رای بدهند شانس اینکه یک اصلاح‌طلب یا میانه‌رو مانند حسن روحانی، رئیس‌جمهوری فعلی، انتخاب شود، بیشتر می‌شود. هرچند دعوت روحانی برای انتخاب‌شدن برای یک دوره چهارساله دیگر در مقام ریاست‌جمهوری در حالی مطرح می‌شود که رأی‌دهندگان بی‌تفاوت غرولندکنان، عدم کسب منفعت از امضای او بر توافق هسته‌ای با قدرت‌های جهانی را اعلام می‌دارند. همچنان‌که رقبای پوپولیست او قول پرداخت پول نقد به صورت یارانه فقرا را می‌دهند، روحانی به همه رأی‌دهندگان می‌گوید که می‌توانند در انتخابات رای دهند نیاز دارد. اما برخی از حامیان او هم می‌گویند شاید در خانه بمانند و رأی ندهند... انصراف یکی از اصلاح‌طلبان قبل از انتخابات ۲۰۱۳ بر روحانی کمک کرد تا با تقریباً ۵۱ درصد از آرا انتخابات را ببر. در آن سال ۷۳درصد از رأی‌دهندگان قانونی در انتخابات شرکت کردند؛ رقم بالایی که روحانی به تکرار آن در میان ۵۶/۴ میلیون رأی‌دهنده که قانونی می‌توانند رای دهند نیاز دارد.

اگر هیچ کاندیدایی با اکثریت آرا پیروز نشود، دو نفر اول در دور دوم انتخابات و رأی‌گیری در روز ۲۶ ماه می با هم رقابت خواهند کرد. از هم‌اکنون علانم هشدارنده‌ای برای روحانی پدید آمده است. روز دوشنبه گزارش ارائه‌شده از سوی آژانس خبری صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران تحقیق از شش‌هزار رأی‌دهنده که قانوناً می‌توانند در انتخابات شرکت کنند نشان داده که بیش از یک‌سوم آنها گفته‌اند رأی نمی‌دهند. این در حالی است که ۴۶ درصد دیگر از آنها گفته‌اند کاندیدای مورد نظرشان را بعدا انتخاب خواهند کرد. این تحقیق هیچ حاشیه اشتباهی را در تخمین نکرد دیگر هاست. سعید لیلاز که یک تحلیلگر سیاسی مقیم تهران است، گفته: «رقب» اصلی روحانی عدم مشارکت مردم است.»

theguardian

شهردار تهران انصراف داد تا از یک محافظه‌کار پشتیبانی کند

شهردار تهران از شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری ایران انصراف داده تا به نیروهای محافظه‌کار اجازه دهد بر سر یک محافظه‌کار قدرتمند در نبرد علیه حسن روحانی، رئیس‌جمهور اصلاح‌طلب فعلی، با هم متحد شوند. محمدباقر قالیباف که گذشته دو بار در انتخابات ریاست‌جمهوری شکست خورده روز دوشنبه بیانیه‌ای صادر کرده و گفته به نفع ابراهیم رئیسی که یک محافظه‌کار است از دور انتخابات ریاست‌جمهوری کناره‌گیری می‌کند. در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۳ قالیباف تنها کمی بیش از شش میلیون رأی آورد؛ انتخاباتی که در آن روحانی در همان دور اول با ۱۸.۶میلیون رأی و ۵۰.۷۱ درصد آرا پیروز میدان شد. براساس سیستم انتخاباتی ایران، کاندیداها برای بردن نیاز به اکثریت مطلق دارند. اگر هیچ کاندیدایی نتواند بیشتر از ۵۰ درصد آرا را در دور اول جلب کند، دو کاندیدای اول به دور دوم راه پیدا می‌کنند و باید در دور دوم با هم رقابت کنند. در غیاب یک سیستم نظرسنجی معتبر در ایران، اندازه‌گیری محبوبیت رئیسی در سراسر ایران مشکل است. به‌ویژه با توجه به اینکه او قبلاً کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری نبوده است. هنگامی‌که انقلاب اسلامی سال ۱۹۷۹ رخ داد رئیسی تازه بالغ شده بود اما به‌سرعت از طریق طی مقامات قضایی رشد کرد. روحانی، اقتصاد ایران را به ثبات رسانده و تورم را پایین آورده اما نرخ بی‌کاری بالااست و رقابیش این مسئله را که او برای رساندن منافع محسوس اقتصادی به مردم سعی و تلاش کرده زیر سوال برده‌اند.

مدرس دانشگاه مشاور و عضو انجمن حمایت از کودکان یوزمکرو و مؤلف کتابهای اجتماعی محرمی و حامی زنان بی‌سرپرست با سابقه طولانی در زمینه‌های اجتماعی به‌ویژه اعتیاد و خانواده کارشناس ارشد رتبه و نایب سرور حوزه تألیف سازمانهای دولتی